

ZAČÁTEK ŠKOLNÍHO ROKU 2011/12

Úvod

Předkládaný materiál podává základní informaci o odhadovaných počtech žáků a nově přijatých na základní školy, počtech žáků, nově přijatých a absolventů středních škol a konzervatoří a o přihlášených a přijatých uchazečích do 1. ročníku středních škol a konzervatoří ve školním roce 2011/2012.

Odhady počtu nově přijatých žáků, žáků a absolventů základních a středních škol jsou založeny na demografické projekci Českého statistického úřadu z roku 2009, na celkovém počtu žáků, kteří odevzdali zápisový lístek na střední školu v 1. kole přijímacího řízení, a na počtech žáků základních a středních škol v předchozích letech. Údaje jsou za denní formu vzdělávání a bez oborů nástavbového a zkráceného studia.

Základní školy

- Do základních škol bude v roce 2011/2012 docházet 795,6 tis. žáků. Je to o 6,1 tis. více, než v roce 2010/2011, meziroční nárůst 0,77 %. Na 1. stupni to bude 474,0 tis., tj. o 8,6 tis. více, meziroční nárůst 1,85 %, na 2. stupni 321,6 tis., tj. o 2,5 tis. méně, meziroční pokles 0,77 %.
- Do 1. ročníků základních škol nastoupí 101,0 tis. nových žáků, tj. o 5,5 tis. více, než ve školním roce 2010/2011, meziroční nárůst 5,75 %.
- Do víceletých gymnázií a konzervatoří odejde přibližně 12,3 % z počtu žáků 5. a 7. ročníků základních škol.

Sledované statistické údaje a kvalifikované odhady pro školní rok 2011/2012 ukazují, že se po delší době zastaví dosud zaznamenávaný pokles celkového počtu žáků základních škol. Je to především proto, že se očekává významný nárůst počtu nově přijatých do 1. ročníků základních škol. Ten se zvyšuje již od školního roku 2008/09 a předpokládá se, že trend nárůstu potrvá i nadále. Od téhož roku narůstá i celkový počet žáků na 1. stupni, na 2. stupni zatím ještě doznívá pokles, meziročně se však snižuje. Odchody žáků základních škol do víceletých gymnázií budou pravděpodobně stagnovat.

Tabulka 1 Časové řady o vývoji počtu žáků a nově přijatých na základní školy

Sledované ukazatele		2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Žáci základních škol celkem		916 575	876 513	844 863	816 015	794 459	789 486	795 600
meziroční pokles/nárůst (v %)			-4,37	-3,61	-3,41	-2,64	-0,63	0,77
rozdíl proti škol. roku 2005/06 (v %)			-4,37	-7,82	-10,97	-13,32	-13,87	-13,20
z toho	na 1. stupni	472 688	462 201	457 383	458 198	460 754	465 380	474 000
	meziroční pokles/nárůst (v %)		-2,22	-1,04	0,18	0,56	1,00	1,85
	rozdíl proti škol. roku 2005/06 (v %)		-2,22	-3,24	-3,07	-2,52	-1,55	0,28
	na 2. stupni	443 887	414 312	387 480	357 817	333 705	324 106	321 600
	meziroční pokles/nárůst (v %)		-6,66	-6,48	-7,66	-6,74	-2,88	-0,77
	rozdíl proti škol. roku 2005/06 (v %)		-6,66	-12,71	-19,39	-24,82	-26,98	-27,55
Nově přijatí do 1. ročníku		91 839	91 712	91 436	92 595	93 789	95 507	101 000
meziroční pokles/nárůst (v %)			-0,14	-0,30	1,27	1,29	1,83	5,75
rozdíl proti šk. roku 2005/06 (v %)			-0,14	-0,44	0,82	2,12	3,99	9,98
Odchody na víceletá gymnázia a konzervatoře vztahované k počtu žáků 5. ročníků předchozího roku (v %)		10,32	11,39	12,10	12,24	12,34	12,20	12,30

Střední školy

- Ve středních školách se bude v roce 2011/2012 vzdělávat v denní formě vzdělávání v oborech středního vzdělání, středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou 454,1 tis. žáků, což je asi o 23,2 tis. žáků méně než v roce 2010/2011, meziroční pokles 5,14 %.
- Ve všech oborech gymnázií se bude vzdělávat 134,3 tis. žáků, což je přibližně o 3,9 tis. žáků méně než v předchozím školním roce, meziroční pokles 2,90 %. V oborech víceletých gymnázií to bude 82,9 tis. žáků, tj. asi o 900 méně, meziroční pokles 1,09 %.
- V ostatních oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou se bude vzdělávat 217,5 tis. žáků, tj. asi o 13,0 tis. žáků méně než ve školním roce 2010/2011, meziroční pokles 5,97 %. V oborech středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem 102,3 tis. žáků, tj. asi o 6,3 tis. žáků méně, meziroční pokles 6,15 %.

Do středních škol bude ve školním roce 2011/2012 přijato 108,6 tis. žáků, tj. přibližně o 5,2 tis. žáků méně než ve školním roce 2010/11, meziroční pokles 4,79 %) ve členění:

- do všech oborů gymnázií 23,0 tis. žáků – o 500 méně, meziroční pokles 2,17 %, z toho do oborů víceletých gymnázií 11,2 tis. žáků – o 50 méně, meziroční pokles 0,45 %
- do ostatních oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou 51,6 tis. žáků – asi o 2,6 tis. žáků méně, meziroční pokles 5,04 %
- do oborů středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem 34,0 tis. žáků – přibližně o 2,1 tis. žáků méně, meziroční pokles 6,18 %

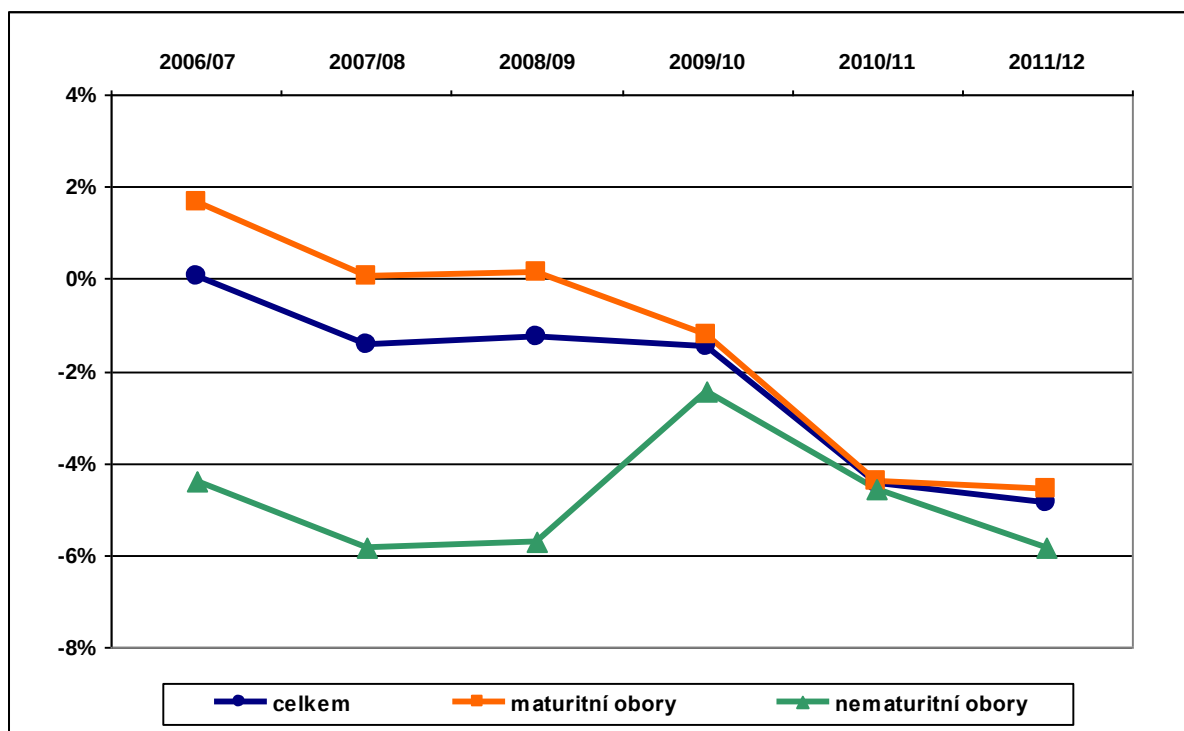
Ve školním roce 2010/2011 absolvovalo střední školu 104,7 tis. žáků, což je asi o 2,0 tis. více než ve školním roce 2009/2010, meziroční nárůst 1,91 %), ve členění:

- ve všech oborech gymnázií 24,3 tis. žáků – o 100 více, meziroční nárůst 0,41 %, z toho v oborech víceletých gymnázií 10,4 tis. žáků – o 200 více, meziroční nárůst 1,92 %
- v ostatních oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou 51,3 tis. žáků – o 700 více, meziroční nárůst 1,36 %
- v oborech středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem 29,1 tis. žáků – asi o 1,2 tis. více, meziroční nárůst 4,12 %

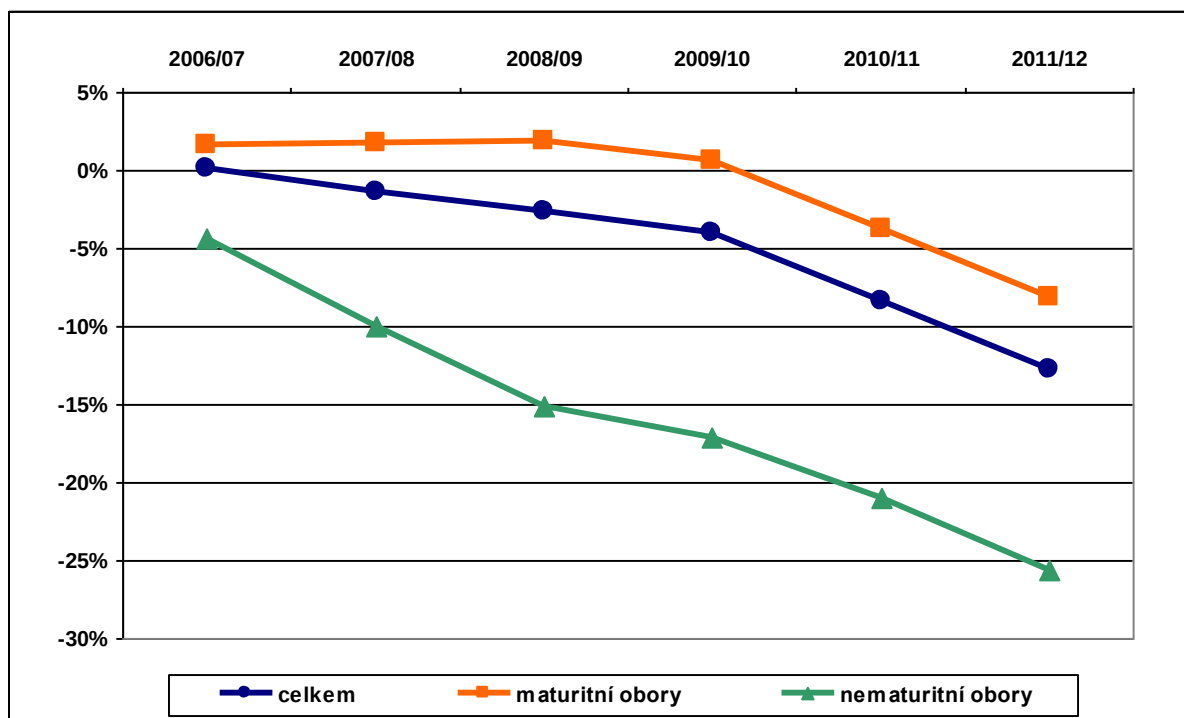
Ve středních školách se již plně začal projevovat důsledek demografického vývoje ve snižování počtů středoškolské populace. Ve školním roce 2007/2008 došlo k výraznému poklesu jak v počtu nově přijatých, tak v celkovém počtu žáků středních škol. Tento pokles pokračuje, ve školním roce 2011/2012 se opět očekává nižší počet nově přijatých i nižší celkový počet žáků středních škol.

Oproti minulému školnímu roku také poklesl o 4,9 tis. počet odevzdaných zápisových lístků po 1. kole přijímacího řízení, což potvrzuje, že do středních škol nastoupí méně žáků než v minulém školním roce. Stále však přetrvává specifická situace v 1. kole přijímacího řízení na střední školy, kdy v meziročním srovnání (školní roky 2010/2011 a 2011/2012) došlo opět k poměrně výraznému poklesu podaných přihlášek (o 10,9 tis.), ale počet přijetí se snížil podstatně méně – o 2,3 tis. (na 161,7 tis.). V porovnání s počtem odevzdaných zápisových lístků (98,8 tis. v minulém školním roce vs. 93,8 tis. v letošním školním roce) můžeme odhadovat, že kapacity většiny středních škol jsou stále nadbytečné. Časové řady o vývoji počtu žáků a nově přijatých na střední školy ukazují údaje v grafech č. 1–4.

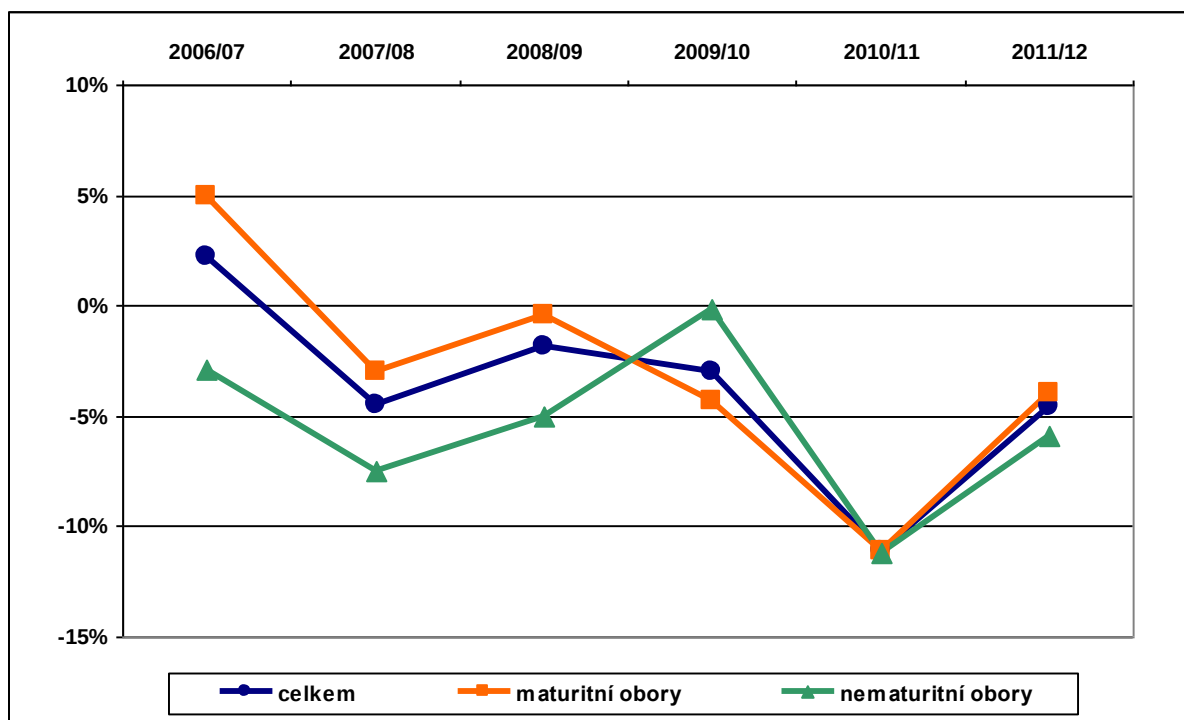
Graf 1: Meziroční vývoj počtu žáků středních škol (v %)

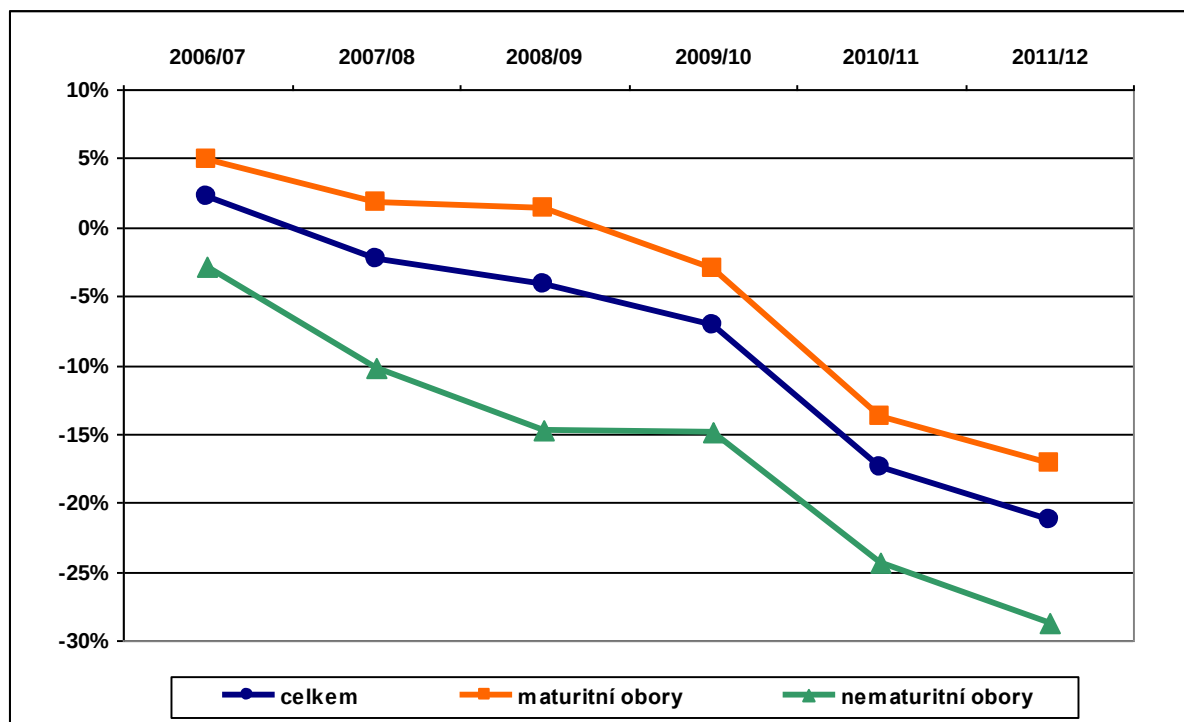
Graf 2: Procentní rozdíl počtu žáků středních škol vzhledem ke školnímu roku 2005/06

Graf 3: Meziroční vývoj počtu nově přijatých na střední školy (v %)

Graf 4: Procentní rozdíl počtu nově přijatých na střední školy vzhledem ke školnímu roku 2005/06

Konzervatoře

- V oborech konzervatoří (standardně ukončených absolutoriem) se bude v denní formě vzdělávat 3,3 tis. žáků,
- do oborů konzervatoří bude přijato 0,6 tis. žáků,
- obory konzervatoří ve školním roce 2010/2011 absolvovalo 0,4 tis. žáků.

Z vývoje v časové řadě a z dosud známých údajů k začátku školního roku 2011/2012 vyplývá, že celkové počty žáků, počty nově přijatých i absolventů se téměř nezmění.

Očekávaný vývoj v krajích

Srovnání školního roku 2010/2011 s odhadem na rok 2011/2012 v základních školách ukazuje, že prakticky ve všech krajích vzroste počet nově přijatých do 1. ročníku základní školy (nárůst oproti předchozímu roku se bude pohybovat mezi 100 až 700 žáky). Školní rok 2010/2011 byl ve všech krajích také posledním rokem snižování celkového počtu žáků v základních školách. Od školního roku 2011/2012 již bude narůstat, meziroční pokles počtu žáků na 2. stupni základních škol (2,5 tis. žáků za celou ČR, v krajích pokles v rozmezí 50 až 400 žáků) je převyšěn přírůstkem počtu žáků na 1. stupni základních škol (přírůstek asi 8,6 tis. žáků za celou ČR naplňují kraje v rozmezí 300 až 1 100 žáků).

Ve školním roce 2011/12 bude ve středních školách pokračovat pokles celkového počtu žáků i počtu nově přijatých.

Meziroční pokles počtu nově přijatých na střední školy (asi 5,2 tis. za celou ČR) by se v krajích měl pohybovat mezi 200 až 700 žáky. Do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou nastoupí asi o 3,1 tis. žáků méně (z toho do oborů gymnázií cca o 500 žáků méně) než v minulém školním roce a do oborů středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem asi o 2,1 tis. méně. Oproti minulému školnímu roku bude tedy propad nově přijatých v krajích daleko mírnější, a to jak u oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou (v rozmezí o 100 až 500 nově přijatých méně), tak i u oborů středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem (v rozmezí o 100 až 200 nově přijatých méně).

Vývoj počtu žáků ve středních školách v krajích je prakticky stejný jako vývoj počtu nově přijatých, rozdíly jsou ale viditelnější. Počet žáků v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou ve srovnání s minulým školním rokem ve všech krajích opět výrazně poklesne (o 16,9 tis. za celou ČR, v krajích pak bude pokles v rozmezí 400 až 2 500 žáků). Počet žáků v oborech gymnázií by podle odhadů měl oproti minulému školnímu roku klesnout asi o 3,9 tis. žáků (v krajích potom v rozmezí 100 až 600 žáků). V oborech středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem je v letošním školním roce očekáván mírnější meziroční pokles než v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou (asi o 6,3 tis. za celou ČR), v jednotlivých krajích se jedná o 200 až 700 žáků.

Předpokládaný počet absolventů středních škol za školní rok 2010/2011 meziročně mírně vzroste (asi o 2,0 tis. za celou ČR). Zvýšení je způsobeno jak růstem počtu absolventů oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou (za ČR celkem růst o přibližně 0,8 tis. absolventů, v krajích v rozmezí 50 až 100 absolventů), tak i růstem počtu absolventů oborů středního vzdělání a středního vzdělání s výučním listem (za celou ČR růst cca o 1,2 tis., v krajích tedy v rozmezí 50 až 200 absolventů).

Informační datová svodka

Začátek školního roku 2011/12

Tabulkové přílohy